

Vaikuttavan ja kokonaisvaltaisen maahanmuuttopolitiikan pitkän aikavälin tavoitteita koskeva hanke

Sisäministeriö on tänään asettanut hankkeen, jonka tehtävänä on määritellä pitkän aikavälin tavoitteet Suomen kokonaisvaltaiselle maahanmuuttopolitiikalle.

Toimikausi

Hanke asetetaan ajalle 30.6.2021-30.6.2023

Tausta

Maahanmuuton määrä Suomeen on kasvanut merkittävästi viimeisten vuosikymmenten aikana ja maahanmuutosta on tullut pysyvä osa Suomen kehitystä. Maahanmuuttopolitiikka vaikuttaa yhteiskuntaan ja sen kehitykseen.

Maahanmuuton odotetaan lisääntyvän tulevina vuosina. Useat tutkimustulokset osoittavat, että ulkomailta tulevilla työntekijöillä, tutkijoilla, opiskelijoilla ja heidän perheenjäsenillään on yhä suurempi merkitys maamme elinvoimalle, talouskasvulle ja tulevaisuudelle. Kansainvälisyys lisääntyy.

Suomeen suuntautuvaan maahanmuuttoon vaikuttavat myös globaalit ilmiöt. Kriisit jatkuvat ja ilmastonmuutos vaikuttaa ihmisten liikkumiseen yhä enemmän. Euroopasta ja Suomesta haetaan turvapaikkaa tulevaisuudessakin. Tarve kiintiöpakolaisten uudelleensijoittamiseen ja täydentävien laillisten väylien kehittämiseen kasvaa.

Sisäministeriö vastaa Suomen maahanmuuttopolitiikan ja lainsäädännön kokonaisuudesta. Maahanmuuttoon liittyvät vastuut ovat kuitenkin hajaantuneet sisäministeriön toimialaa paljon laajemmalle. Valtioneuvostossa maahanmuuttoon liittyviä tehtäviä on suurimmalla osalla ministeriöistä. Lisäksi kunnilla ja järjestöillä on tärkeitä maahanmuuttajiin ja heidän kotouttamiseensa liittyviä vastuita.

Maahanmuuton lisääntyessä ja monipuolistuessa Suomesta tulee kotimaa yhä useammalle tänne muuttaneelle, mutta myös tilapäisesti Suomeen muuttavien ja elämänsä tai työuraansa muualla jatkavien määrä kasvaa. Suomi tarvitsee kokonaisvaltaisen maahanmuuttopolitiikan, joka kokoaa yhteen eri toimijoiden vastuulla olevat osa-alueet ja asettaa niille yhtenäiset tavoitteet. Kokonaisvaltaisessa maahanmuuttopolitiikassa on huomioitava maahanmuuton ja yhteiskunnan muutokset sekä Suomen että maahanmuuttajien tarpeet.

Tavoitteet

- selvittää laaja-alaisesti maahanmuuttoon kohdistuvat odotukset ja maahanmuuttopolitiikan kehityskohteet.
- koota kokonaisarvio Suomen houkuttelevuuden lisäämiseksi työnteon, opiskelun ja paluumuuton kohdemaana sekä arvioida maahanmuuton vaikutukset eri yhteiskuntasektoreilla
- luoda sidosryhmille uusia mahdollisuuksia osallistua maahanmuuttopolitiikan valmisteluun
- luoda edellytyksiä avoimelle ja asiapohjaiselle maahanmuuton monet ulottuvuudet huomioon ottavalle yhteiskunnalliselle keskustelulle
- kasvattaa luottamusta maahanmuuttoa koskevaan päätöksentekoon
- valmistella Suomen maahanmuuttopolitiikan kehukset poliittisen keskustelun ja päätöksenteon pohjaksi.

Organisointi

Valmistelu tehdään virkatyönä. Hankkeen valmistelijat ovat neuvotteleva virkamies Harri Sivula maahanmuutto-osaston oikeudellisesta yksiköstä (vastuuhenkilö), erityisasiantuntija Anna Rundgren maahanmuutto-osaston ohjaus- ja kehittämissyksiköstä ja palvelumuotoilija Mariana Salgado ministeriön hallinto- ja kehittämissyksiköstä. Hankkeen viestintäasiantuntijana toimii Tiia Talvitie ministeriön viestintäyksiköstä. Assistenttitehtävistä vastaa säädösvalmisteluavustaja Tiina Pelkonen maahanmuutto-osaston ohjaus- ja kehittämissyksiköstä.

Työ organisoidaan joustavasti tiiviissä yhteistyössä valtioneuvoston eri ministeriöiden kanssa.

Hankkeen valmistelussa avoin viestintä ja tiivis ja laaja-alainen sidosryhmäyhteistyö ovat keskeisessä asemassa. Osallistamisen ja sidosryhmäyhteistyön menetelmien kehittämisessä tukena toimivat ammattikorkeakoulu Laurean palvelumuotoiluopiskelijat.

Hankkeen ohjausryhmänä hanketta käynnistettäessä toimii maahanmuutto-osaston johtoryhmä. Laaja-alaisemman ohjausryhmän tarvetta arvioidaan työn käynnistyttyä.

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä. Valmisteluun osallistuville ei makseta erillisiä korvauksia. Sisäministeriössä työaika kohdennetaan toiminnolle 2000 150 200. Hankkeen ulkopuolisille asiantuntijoille maksettavat korvaukset sekä hankkeen muut mahdolliset kustannukset maksetaan määrärahojen puitteissa momentilta 26.40.01.2 (Maahanmuuttohallinnon kehittäminen, SM:n osuus).

Osastopäällikön sijainen,
maahanmuuttojohtaja

Tuomo Kurri

Johtava asiantuntija

Kirta Sandström

Asettamispäätös

VN/14726/2021

VN/14726/2021-SM-1

30.6.2021

Tiedoksi

Ministeri Ohisalo
Kansliapäällikkö Pimiä
Valtiosihteeri Parviainen
Erityisavustaja Kivinen
SM/osastot ja erillisyyksiköt